

RAPPORT

Provundersökning av byplats

Bolet

Lessebo

Småland

"På väg till Läseboda by".

Staffan Anberg

Historiska Byggnads- och Bygglösa

Bolet. Lessebo 16:1

Lessebo socken. Småland.

INLEDNING

Under åtta soliga sensommardagar under tiden 6 - 15 september 1989 genomförde Smålands museum en arkeologisk provundersökning på Lessebo gamla byplats, allmänt kallad "Bolet" (Lessebo 16:1). Uppdragsgivare var Lessebo kommun och fältarbetet utfördes av Staffan Anberg, Smålands museum och Allan Karlsson, Ljuder.

Undersökningen ingår som en del i ett större kulturhistoriskt projekt i Lessebo kommun och den nu aktuella utgrävningen var en uppföljning av de inledande arkeologiska karteringarna och utgrävningarna på Bolet 1988 (Hovanta 1989).

De aktuella lämningarna ligger helt nära sjön Låen, en sjö vars nivå flera gånger har höjts, varför avståndet till stranden var något större under den tid då byn existerade, än vad som nu är fallet. Byns bebyggelse sträcker sig över ca 13 000 m² och består av mer eller mindre tydliga husgrunder, upphöjningar, jordkällare och brunnar belägna i betesmark med enstaka dungar av träd, bl a äppelträd. Förutom en del träd söder om byn domineras de närmaste omgivningarna av beteshagar och fodervallar.

Hovanta (1989) ger närmare upplysningar om de topografiska förhållandena och har gjort en genomgång av det skriftliga materialet rörande "Läseboda by", varför här endast helt kortfattat några upplysningar lämnas.

Läseboda by med dess två skattehemman omnämns första gången år 1545. De två gårdarna benämns Östregården och Västregården.

järnålder till järnålderslessebo. Järnbruk gjordes fortfarande under 1800-talet. Skriftliga belegg ger vid handen att byn efter en nedgångsperiod slutgiltigt övergavs 1794. (Se Havonta 1989 med referenser).

Utgrävningen 1988 berörde två schakt, A och B, vilka grävdes rakt igenom var sin huskropp (fig. 9). Ett omfattande fyndmaterial påträffades: keramik, glas, diverse bruks- och prydnadsföremål i järn och andra metaller, samt mynt m.m.

Desutom fanns det ett stort inslag av järnslag med tillhörande ugnsfragment som visar på lågteknisk järnframställning. En C-14 analys gav dateringen 790 ± 95 AD (Lab nr Ua-1190) för järnframställningen alltså sen järnålder, övergången vendeltid/vikingatid. Denna datering är mycket intressant och bidrar till förståelsen av järnhanteringens utveckling i Småland. (Jmf. Flagmeier 1987, med ref.)

Den tidiga järnhanteringen på Bolet och byn Lessebo torde endast indirekt ha någon koppling till varandra. En eventuell fast förhistorisk bosättning på platsen kan knappast ha förekommit samtidigt som man sysslat med brandfarlig järnhantering.

HALSÄTTNINGAR

1989 års undersökning avsåg att ge kompletterande upplysningar om "Bolets" stratigrafiska förhållanden, ett utvidgat fyndmaterial, undersöka om den tidigare karterade anläggningen strax norr om schakt A kunde förmodas vara ett boningshus, samt vidare, att undersöka förutsättningarna om det inom tidigare icke kartererade områden kunde finnas fynd eller andra indikationer som kunde sättas i relation till Bolet.

METOD OCH DOKUMENTATION

Utgrävning av schakt och provgröpar gjordes med spade och

grävsked. Allt framgrävt material samlades i ett till två 4-6 m² maskor, utom schakt C, 9,5 - 11,5 m och schakt D. Framgrävt material delades in i fyndenheter omfattande 1 ex 2 - 4 meter (löpmeter utmed schaktet), och skikt 2. Skikten följde i möjligaste mån den reella lagerföljden och omfattade ca 10 - 15 cm vardera. Undantag utgör schakt C, 9,5 - 11,5 m, schakt D och provgroparna där fynden samlades i ett enda skikt.

En schaktplan i skala 1:200 med schakt C och D inlagda på en rensritning av delar av Hovantas originalplan ifrån 1988 ritades liksom schaktplaner över schakt C i skala 1:50 och schakt D i skala 1:20. Provgroparnas läge mättes in och deras position markerades på en översiktsplan i skala 1:1000. Profilritningar över schakt C och D gjordes i skala 1:20 (fig 9-13).

Alla tänkbara fynd togs tillvara utom vid schakt C, 9,5 - 11,5 meter, där en del ben kasserades i fält. Fotografering utfördes i sv/v med 6 x 6 negativ film och i färg med dia-positiv småbildsfilm (fig 1-8). Dokumentationen kompletteras av de i fält löpande utförda anteckningarna.

FYNDEN

Redovisningen sker i fyndenheter dvs: Löpmeter, skikt, djup under markytan etc. Fynden delas in i följande materialgrupper; Keramik; Tegel; Bränd lera; Glas; Järn; Slagg; Sten; Ben; Övrigt. Efter materialslag anges antal och eventuell kommentar.

SKIKT 1

1-2 meter.

Skikt 1. -15 cm.

Keramik.	1 rödgods (botten), invändig ljusgrön glasyr p vitlerengobe.
	2 fajans
Tegel	2
Bränd lera	14
Glas	2 grönt fönsterglas
Järnslag	2
Kvarts	5

Skikt 2. -30 -35 cm.

Keramik	2 rödgods (klar glasyr, samma skärvenhet).
Bränd lera	2
Järnslag	2
Kvarts	1 möjligen slagen

2-4 meter.

Skikt 1. -10- 15 cm.

Keramik	12 rödgods
Bränd lera	10
Glas	1
Järn	1 hästkosöm
	1 okänd
Järnslag	1
Kvarts	6 Eventuellt några slagna.
Ben	8
Övrigt	1 blyknapp (fig 17)
	1 glasknapp (fig 17)

Skikt 2. -20 -25 cm.

Bränd lera	4
Järnslag	1
Kvarts	1

Skikt 3. -30 -45 cm.

Bränd lera	11 varav 1 viltspisestoft, diameter 3 cm.
Järn	1 hästslagsö
Järnslag	3
Flinta	1 eldslagningsflinta (fig 21)

4-5 meter.

Skikt 1. -12 -15 cm.

Keramik	2 rödgods varav 1 mynning med invändig klar glasyr med kopparoxidprickar. Blekorange, lågbränt gods. (fig 14)
Tegel	1
Bränd lera	3

Skikt 2. -22 -30 cm.

Bränd lera	12
Järnslag	1
Kvarts	4
Ben	2 varav 1 bränt

5 - 6,5 meter.

Skikt 1. -10 -12 cm.

Keramik	3 rödgods
Bränd lera	5
Järn	2 spik
Järnslag	1
Kvarts	3
Ben	1

Skikt 2. -20 -22 cm.

Keramik	3 rödgods
Tegel	2
Bränd lera	7
	1 ?
Glas	5 (bordsglas)

Flinta	1 spik + 1 kopple + 113 + 1 Ålg.
	1 isbrodd (för häst) (fig 19)
Kvarts	2
Flinta	1 avslag
	1 avslag med retusch (fig 22)
Ben	2 tänder och 1 bränt ben.

Skikt 3, -32 -38 cm.

Keramik	26 rödgods, några med grönt mönster på vitlerengobe (fig 14)
	1 fajans
	1 porslin (fig 15)
	1 stengods, mörkbrun och gul saltglasyr. (fig 15)
Tegel	3
Bränd lera	47
	4 kritpipeskaft, 8-9 mm diameter.
Glas	6 bordsglas
	2 fönsterglas (gröna)
Järn	4 spik
	2 hästskosöm
	1 isbrodd (för häst)
Kvarts	10, några troligen slagna (fig 20)
Flinta	2 avslag varav 1 bränt
Järnslag	1
Slagg	1 ("glasig")
Ben	31 varav 9 brända

Skikt 4. -45 cm.

Keramik	4 rödgods varav 1 mynning
Bränd lera	8
Glas	1 bordsglas
Kvarts	1
Flinta	1 avslag
Ben	10

Skikt 4. -45 -50 cm.

Keramik	5 rödgods
Tegel	4
Bränd lera	4
Järn	1 oregelbundet rundat föremål, ca 10 cm i diameter, 2mm tjock.
Kvarts	5
Ben	8 varav 2 brända

Skikt 5. -50 -60 cm.

Keramik	9 rödgods
Bränd lera	69
	1 kritpipeskaft, diameter 8 mm.
Glas	2 bordsglas
	1 fönsterglas
Järn	1 liten krok eller hyska
	1 hästskosöm
	1 okänd
Järnslag	1
Kvarts	4
Ben	33 varav 3 brända

Skikt 6. -70 -75 cm.

Keramik	7 rödgods
Tegel	2
Bränd lera	40
Glas	6 bordsglas
Järn	1 kniv (fig 19)
	1 spik
	1 hästskosöm
Järnslag	3
Kvarts	11
Flinta	1 (naturlig)
Ben	7 varav 5 brända

Skikt 7. -80 cm.

Keramik	2 rödgods, båda fot till gryta eller panna (fig 16).
Tegel	8
Bränd lera	6

Gläs	1 rödglas
Järn	1 okänt litet redskap påvinnande om hållskuffa men tunnare.
Ben	53 varav 4 brända

Skikt 8. -90 cm.

Bränd lera	8
Järn	1 spik 1 hästkosöm
Kvarts	2
Flinta	1 avslag med cortex. 1 splitter

Skikt 9. -95 -105 cm.

Keramik	1 rödgods
Bränd lera	17
Kvarts	2
Ben	21 varav 1 bränt 1 redskap med dekor (bränt). (fig 18)

5,3 m. -80 cm.

Järnslagg	1 stor klump
-----------	--------------

6 meter (övergången till "golvet")

Järn	1 bleck
------	---------

6 meter. -75 cm.

Keramik	1 rödgods. Dekorlinjer i vitlera invändigt. Klar glasyr.
---------	---

9,5 - 11,5 meter (rensning)

Keramik	3 rödgods
Tegel	57 varav flera stora bitar, en är kraftigt sotad. Både gulbeige och rött tegel förekommer
Järnslagg	1
Kvarts	3
Ben	26

10 meter (ca). I profilen

Keramik	1 rödgods. Botten till skål. Rutmönster och blomrankor i vitlera, delvis målade i grönt
---------	--

Schakt D.

Bränd lera	14
Flinta	1 (bränd)

PROVGROPARNA

Provgröp 1.

Keramik	3 porslin 1 möjlig bit förhistorisk keramik (liten)
Tegel	5
Bränd lera	4
Järn	1 spik
Slagg	7 (glasiga)
Kvarts	17

Provgröp 2.

Keramik	1 rödgods 1 porslin
Tegel	2
Bränd lera	2
Järn	1 spik 1 hästskosöm
Brons	1 fragment
Slagg	2 ("glasiga")
Kvarts	7

Provgröp 3.

Keramik	2 porslin
Bränd lera eller Tegel	14
Järn	1 spik
Slagg	1 (ej järnslag)
Kvarts	6

Provgröp 4.

Keramik	1 rödgods
	4 porslin
Tegel	4
Järn	1 spik
Slagg	5 (ej järnslag)

Provgrop 5.

Keramik	1 rödgods ("modern blomkruka")
	1 porslin
Bränd lera	1
Järn	1 spik
Slagg	1
Kvarts	8

Provgrop 6.

Tegel	4
Järn	1 spik
Slagg	1 (järnslag?)
Kvarts	11

Provgrop 7.

Keramik	4 porslin
Tegel	4
Bränd lera	3
Slagg	4 (glasig)
Kvarts	9

TOLKNING

Keramik

Det många gånger synnerligen fragmentariska keramikmaterialet domineras av s k yngre rödgods, dvs rödbränd keramik med invändig blyglasyr. I den lilla utsträckning som kärlformer har kunnat identifieras så förekommer trebensgrytor/pannor, skålar och fat. Tidsmässigt tillhör yngre rödgods perioden 1400 - 1800-talen. Både kärlformer och eventuell dekor varierar under tiden.

Figurerna föraktligen, som till och från kvantiteter, är tillräckligt
1100-talet och senare. Porcellinen hör 1600-talet och framåt.
till. Stengods uppträder redan i tidig medeltid men den, i
den här undersökningen påträffade skärvan, är av sen typ.

Utom att gå in i några detaljresonemang kring keramikforsk-
ningen i allmänhet, kan det konstateras att ingenting tyder
på att det påträffade keramikmaterialet skulle ha någon
annan allmän datering än 1500 - 1900-tal, med tyngdpunkten
på 1600 - 1700-tal.

Tegel

Tegelframställning introducerades i Sverige i samband med
anläggandet av de första klostren, dvs från 1100-talets
slut. Alla tegelfynd i undersökningen är små fragment utom
några tegelstenar ifrån schakt C, 9,5 - 11,5 meter. Dessa är
varken medeltida eller renässanstegel utan senare och annat
var inte heller att vänta.

Bränd lera

Denna fyndkategori är ett vitt begrepp och förekommer allt
ifrån stenåldern och framåt. Små klumpar är tämligen intet-
sägande. Somligt kan säkert härröra ifrån ugnen/ugnarna
tillhörande den förhistoriska järnframställningen.

Kritpipor

Tobaksrökning introducerades i Sverige under början av 1600-
talet och slog igenom under dess andra hälft. Under 1600-
1700-talet röktes tobaken vanligen i s k kritpipor,
tillverkade i vitbrännande lera.

Glas

Fönsterglas och "bordsglas" dyker på allvar upp först under
1500-talet och slår väl igenom hos de breda lagren först
under 1600-1700-talet. (Vi undantar då ytterligheter
som romerskt importerat glas, målat fönsterglas i

Järn

Bland järnfynden finner vi sådant som spik, hästkosöm, isbroddar (så hästarna inte skulle halka vintertid) samt en liten kniv mm. Allt passar bra in i vad som man kan förvänta sig att bli kvar efter en 1500-1700-tals gård.

Järnslag

En hel del järnslag påträffades och den hör tveklöst samman med den förhistoriska järnframställningsplatsen som "Läseboda by" råkade att anläggas över.

Kvarts

Kvarts är ett råmaterial vilket, främst under stenåldern, användes för redskapstillverkning, särskilt i områden där flinta är sällsynt eller inte alls förekommande. Analysen av den i vår undersökning tillvaratagna kvartsen visar att endast några enstaka bitar kan vara regelrätta avslag eller på annat vis bearbetade.

Flinta

Liksom kvarts förknippas flinta med stenåldern men användes för redskapstillverkning även under bronsåldern och in i äldre järnåldern. Flinta har sedan använts tillsammans med stål för eldslagnig in i modern tid då tändstickan och gaständare har tagit över. Ett av de få flintfynden i undersökningen verkar misstänkt stenåldersmässigt. (atypisk mikrolit ?)

Ben

Dessa är ju ett typiskt hushållsavfall och husdjur som nötk, får/get och gris synes vara representerade, medan fågel och fisk är mycket sällsynt förekommande.

Övrigt

En bit bearbetat och dekorerat ben, möjligen del av en kan, odaterbar, liksom 2 knappar, båda tidsmässigt sena, kompletterar fyndskörden.

RESULTAT

Efter fyndgenomgången är det då dags att sammanfatta resultatet ifrån 1989 års undersökning av "Bolet" invid Lessebo.

Lämningarna i schakt C tyder på att det förväntade boningshuset verkligen också var ett sådant. Huset har haft en murad källare och en murad spis. Källarens golvnivå sammanfaller troligen med träresterna emellan lager 6 och 8 i profilen fig 11, men kan också vara i botten av lager 8. Källarmuren har varit högre än vad som framgår av profilritningen, då en hel del nedrasad sten förekom vid ca 5-5,5 m. Lager 3, 4 och 5 tar abrupt slut vid drygt 4 m, och det beror säkert på markarbeten i samband med husets anläggande.

De flesta fynden i källaren i schakt C är sekundärt deponerade och behöver egentligen inte ha med själva huset att göra. Efter det att källaren hade börjat att fyllas igen har man eldat skräp i "gropen", vilket ett osammanhängande lager (i lager 6, -50-60 cm), med kol och aska samt enstaka brända fynd, bl a glas, visar.

Om spisens närmare konstruktion finns inget att säga efter årets undersökning, men så grävdes det ju inte heller mer än att tolknigen spis blev otvetydig.

Det lilla schaktet D grävdes för att undersöka om den synliga och karterade upphöjningen var en anläggning eller en naturbildning. Vi gissar på det förstnämnda men schaktet borde vara längre för att man ska kunna dra några vidare slutsatser. I botten av schaktet påträffades eventuellt resterna av ett stolphål. För övrigt är fyndfattigdomen i

tekniska i material.

De sju provgreparna gav inga positiva indikationer på vare sig besättning eller annan verksamhet förutom de fåtaliga fynden, många klart sentida, och vilka hade kunnat påträffats i vilken åker som helst.

FRAMTIDSPERSPEKTIV

Historiskt källmaterial

Det historiska materialet har senast behandlats av Hovanta (1989). Källorna kan säkert ge ytterligare kompletterande information, men de kan knappast ge några avgörande nya upplysningar. Möjligheterna till förekomst av skriftligt material från tiden före Wasa-tid torde vara obefintliga.

Byarkeologi

Det arkeologiska arbetet på "Bolet" är i mångt och mycket ett arkeologiskt pionjärarbete. Hittills varande arkeologiskt arbete rörande byar har gällt förhistorisk tid och äldre medeltid men sällan byar ifrån ny tid. Det enda undantaget av någon vikt som förf. känner till är det s k "Björnsjöasprojektet" vilket bedrivs på Göteborgs arkeologiska museum. Det är ett stort upplagt tvärvetenskapligt projekt vilket bl a har resulterat i en avhandling (Sandberg 1987). Jämförelser emellan historiskt material och arkeologiska undersökningar och omfattande naturvetenskapliga analyser har gett många intressanta resultat. Inför framtiden bör Björnsjöasprojektet kunna tas som inspirationskälla för den arkeologiska metodutvecklingen angående "Bolet".

Bolets datering

Man får i detta sammanhang dels diskutera hur långt tillbaka i tiden går bebyggelsen på "Bolet", och dels om den har haft en föregångare i närheten.

Först kan vi slå fast att inget i det under 1988 och 1989

Från denna fyndmateriale kan ge några tydliga indikationer på bebyggelse före 1500-talet. Vissa fynd har en bred datering och förekommer likväl i medeltiden som under 1700-talet. Å andra sidan kan likväl den äldsta bebyggelsen vara från t ex 1200-talet, men det blir då svårt att visa om inte säkert medeltida fynd, främst keramik eller mynt påträffas. Den medeltida keramiken är importerad och om än en billighetsvara i importhamnarna, så är det svårt att tro att den skulle ha kunnat leta sig ut på landsbygden i någon nämnvärd omfattning. Förf. teori är att mycket av den på Bolet påträffade keramiken (rödgodset) härrör ifrån krukmakare i Växjö, och sådana torde inte ha etablerat sig före 1500-talet.

De få slantar i kontanter som man eventuellt kan ha haft tillgång till höll man säkert hårt i, och att påträffa mynt vid en mindre utgrävning kräver stor tur. 1988 påträffades ju mynt, men de var växelmynt ifrån 1700-talet.

För diskussionen om en eventuell annan tidigare lokalisering av byn bör närområdet kring "Bolet" inventeras efter eventuella lämningar och fynd. Eventuella fynd påträffas lämpligen i plöjd men obesädd åkermark, men självklart också vid utgrävning. De sju provgroparna vilka grävdes 1989 i åkern sydväst om "Bolet" får ses som en inledning på detta arbete.

Aktivitet

För funktionsbestämning av lämningarna på "Bolet" bör ytterligare sökschakt grävas i olika konstruktioner. Även provgropar och sökschakt emellan synliga konstruktioner bör kunna ge värdefull information angående bl a olika avfallshögar eller -gropar. Där kan många intressanta fynd tänkas dölja sig.

Vård

Det är av största vikt att fornlämningen inte tillåts växa igen. Lämpligt är att det sköts liksom tidigare genom att

området utnyttjas som beteshage. Bäst vore kanske en lösning av kvävar kompletteras med fä. Får är förtärliga på att beta absolut rent. Men annars duger det väl i och för sig som det är i nuläget.

Man kan tänka sig att försiktigtvis torva av och rensa fram vissa konstruktioner för att de ska framstå tydligare. Sådana åtgärder innebär dock vissa risker för en ökning av taktén av lämningarnas successiva nedbrytning. Eventuella rekonstruktioner på platsen i samband med ovanstående kan tänkas, men den typen av "pedagogiska" förbättringar skall utföras under mått av största möjliga försiktighet.

Utställning

Om man slår ihop det skriftliga materialet med resultaten ifrån de arkeologiska undersökningarna 1988 och 1989 framstår det som helt klart att det redan på detta stadium finns utomordentliga möjligheter att sätta ihop en utställning om "livet i det gamla Lessebo".

Fyndmaterialet är mycket allsidigt och "pedagogiskt" sammansatt. Keramiken är ju tyvärr väldigt fragmentarisk men foton, kopior, eller varför inte, inlåning av mer kompletta kärl ifrån undersökningarna inne i Växjö skulle rätta till det hela.

Man kan tänka sig att bygga en modell över "Lessebo anno 1650". Om undersökningsresultaten kompletteras med etnologiska och historiska studier av mer generell karaktär kan säkert resultatet bli lyckat. Man får naturligtvis göra något avkall på det strängt vetenskapliga för att nå ända fram och istället använda lite fantasi. Skalan på modellen kan förslagsvis vara 1:50. Något för skolan kanske?; de flesta skolämnena skulle kunna integreras i ett sådant specialprojekt.

SAMMANFATTNING

1989 fortsatte de arkeologiska undersökningarna på "Bolet"

med i Lessebo, Småland. Bland annat genomförda utgrävningar
i ett boställe med murad källare och spis. Ett allsidigt
fyndmateriel daterat till 1500-1700-talet påträffades. Slagg
ifrån förhistorisk järnframställning förekom också.

Oktober 1990, Staffan Anberg

LITTERATUR

Flagmeier, Marie Louise. 1987. "Lågteknisk järnhantering i
sydöstra Småland". "Den medeltida järnproduktionens teknik,
inriktning och organisation". "C-uppsats". Göteborg.

Novanta, Elise. 1989. "Kartering och arkeologisk
undersökning i Bolet 1988". Lessebo, Småland. Växjö.

Sandberg, Berit. 1987. "Björnsjöås - en gård i Göteborgs
inland". "Näringsliv speglat i en arkeologisk undersökning
och jämfört med skriftliga uppgifter och muntlig tradition".
Göteborg.

Fig 1. Utgrävningsplatsen. Allan Karlsson, snett ner till höger i bild, står vid schakt C.

Fig 2. 4,5 - 11,5 m. Mot 0. I förgrunden källaren, i bakgrunden spisröset.

Fig 3. 11,5 - 1,0 m. Mot V. I förgrunden spisiröset, vid spaden källaren.

Fig 4. 6,5 - 1,0 m. Mot V. Källare och källarmur i förgrunden.

Fig 5. 6,0 - 6,5 m. Mot 0. "Murhörn" i källaren.

Fig 6. 9,6 - 11,5 m. Mot 0. Spisröse.

Fig 7. 11,5 - 10,5 m. Mot S. Spisröse.

Fig 8. 11,5 - 9,6 m. Mot V. Spisröse.

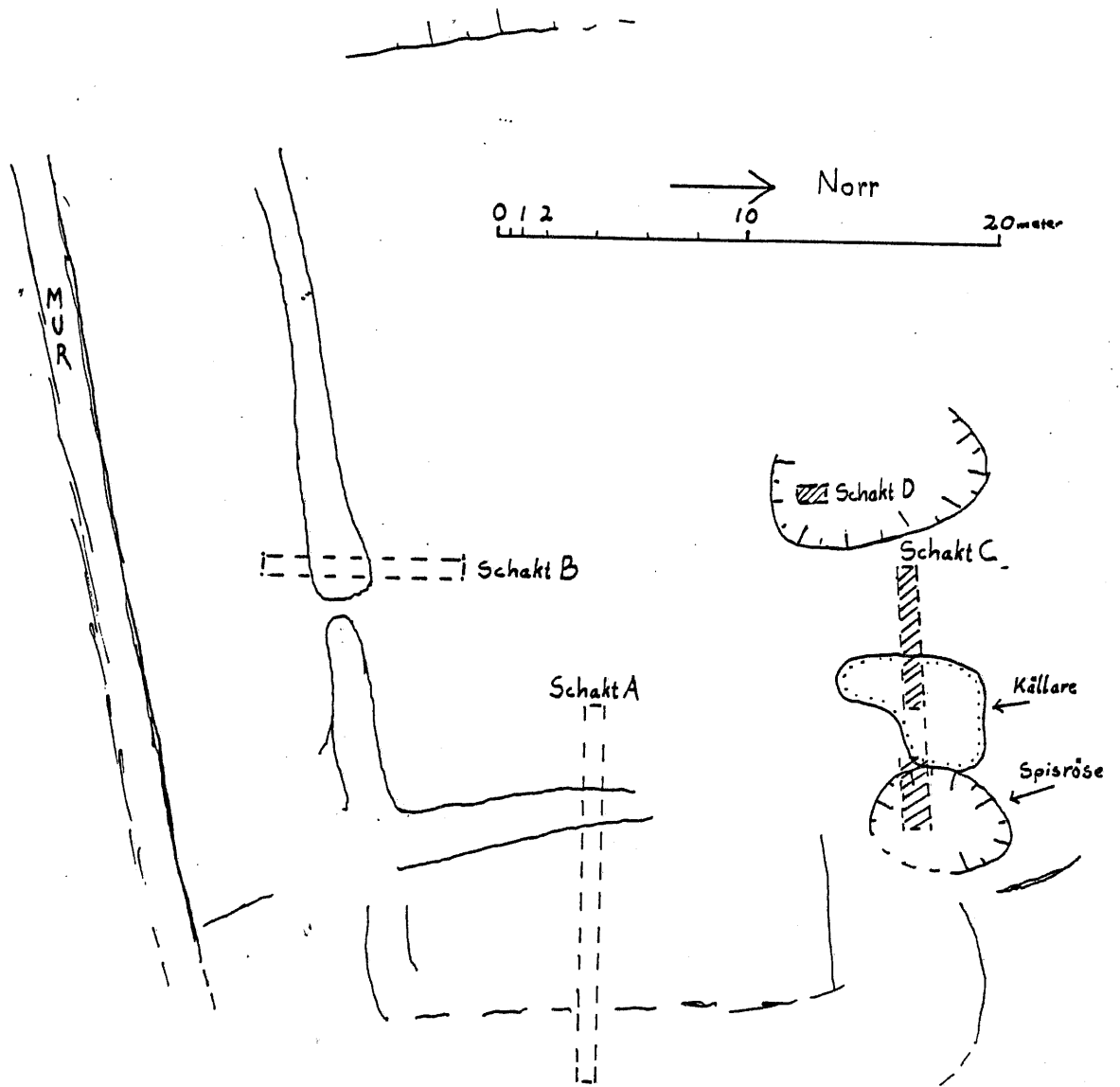

Fig 9 Schaktplan. Delar av Bolet med schakt A - D markerade
(Efter Hovantas ritning ifrån 1988)

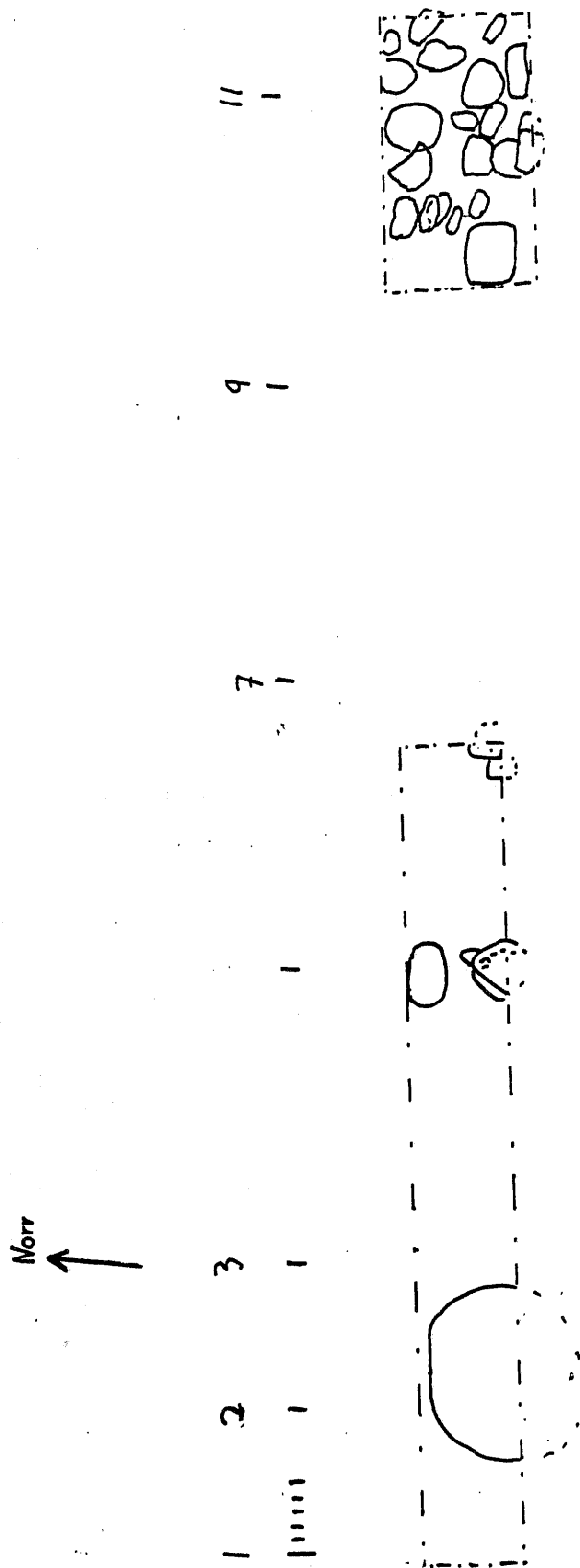

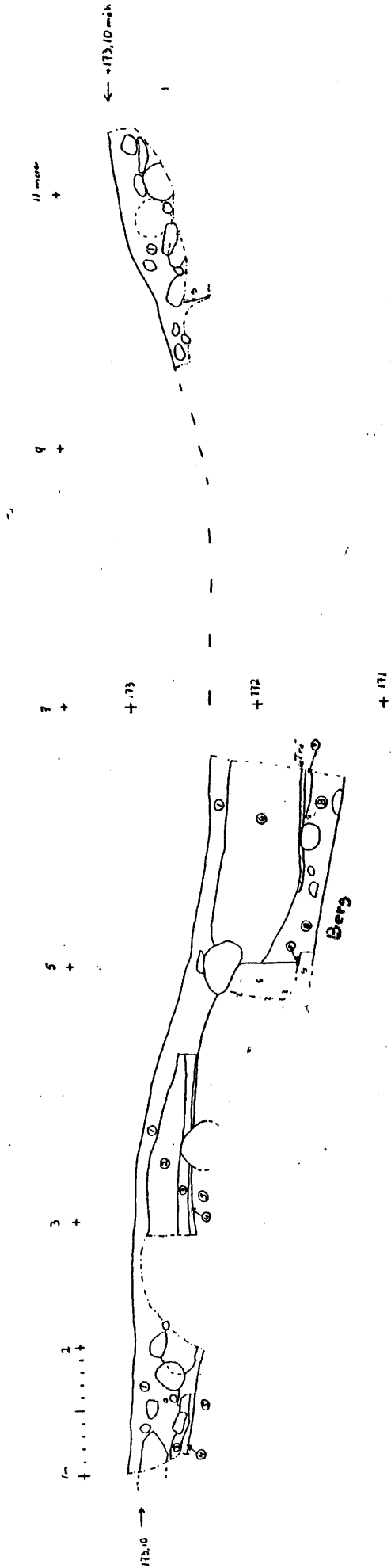
Fig 10 Schakt C, plan. Vid 2 meter: stor sten. Vid 5 meter: källarmur.
 Vid 6,5 meter: "murhorn". Vid 9,5 - 11,5 meter: spisröse.

Fig 11 Schakt C, profil. Mot norr

1. Brungrå humus med grästorv överst
2. Rostbrunt sandigt grus omrört med brungrå humus
3. Mörkgrått sotigt sandigt humöst grus
4. Gråvitt sandigt grus
5. Rostbrunt sandigt grus
6. Mörkgrå sotig humus. Bitvis vid ca -50-60 cm: ett skikt med kol och aska
7. Kalkbruk
8. Brun humus

Enstaka träkol i alla lager utom i 3: tämligen riklig förekomst,
 6: riklig förekomst och 5 och 7: ingen förekomst

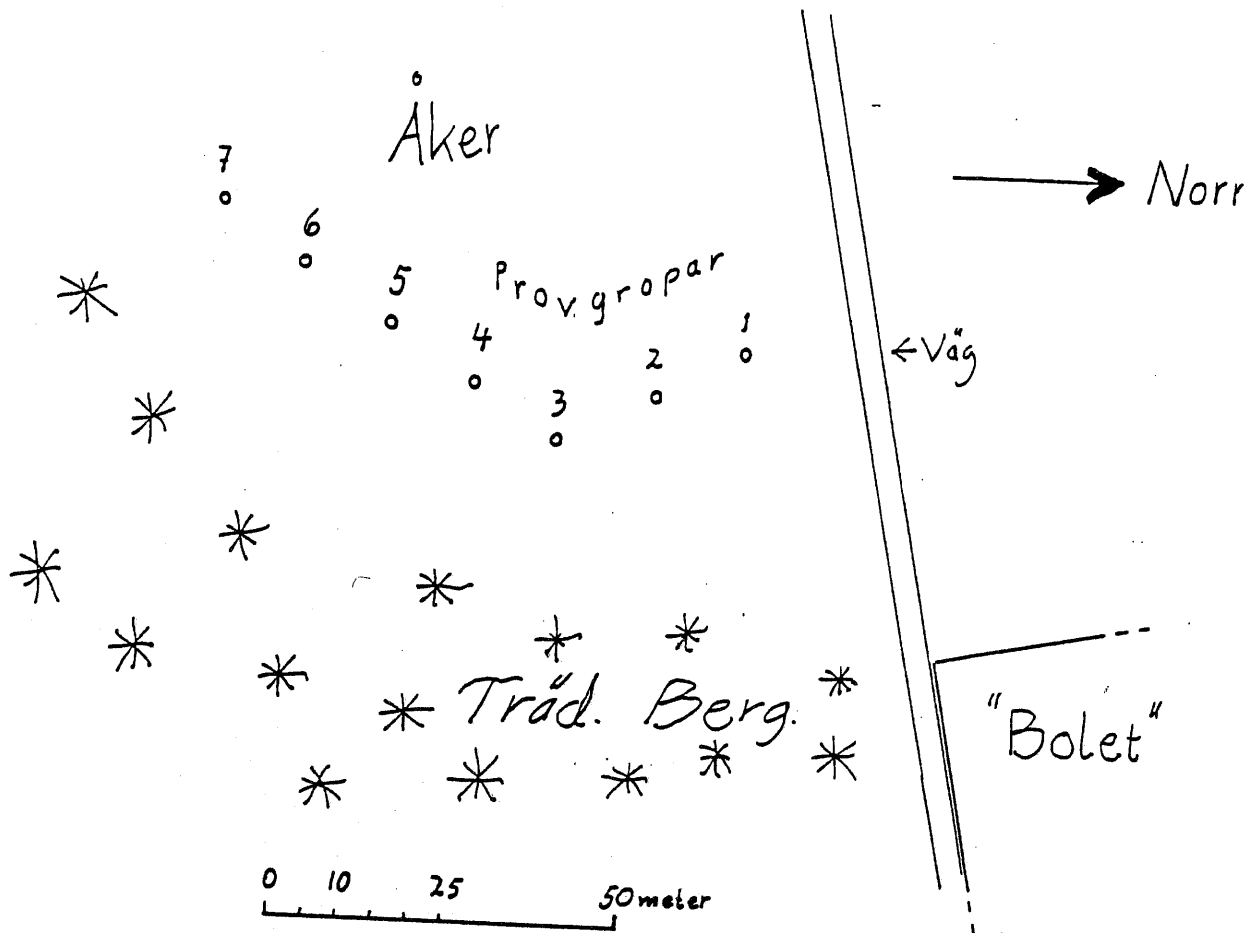

Fig 12 Provgroparnas placering. Varje grop är kvadratisk, 50 x 50 cm.

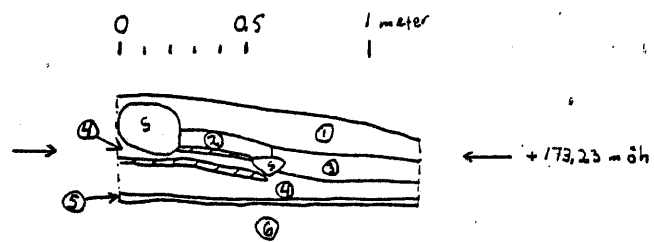

Fig 13 Schakt D, profil. Mot öster.

1. Brungrå humus med grästorv överst
2. Gråbrun sandig och grusig humus med bränd lera och enstaka kolfragment
3. Brungrå något sotig humus med enstaka fragment av bränd lera och träkol
4. Grått sotigt grus med träkol
5. Vit- och rödbränt sandigt grus
6. Rostbrunt grus

Fig 14 Rödgoods, mynningar. 5 - 6,5 meter, skikt 3 resp. 4 - 5 meter, skikt 1.

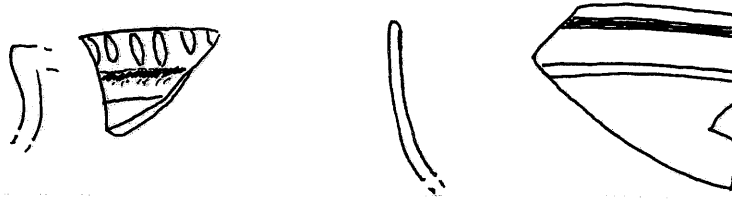

Fig 15 Saltglaserat brunt stengods. Mynning eller botten ?; samt porslin, mynning, troligen tallrik, blå dekor. Båda ifrån 5 - 6,5 meter, skikt 3.

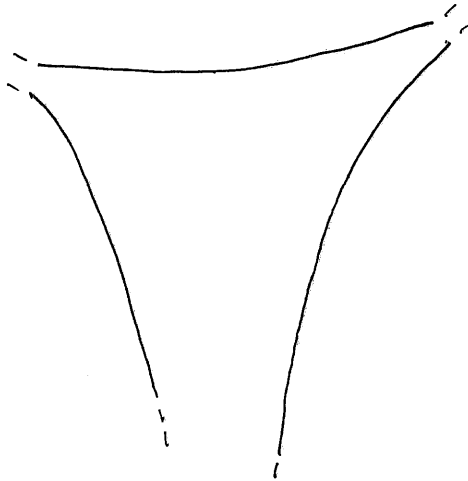

Fig 16 Rödgoods. Fot till trebensgryta. 5 - 6,5 meter, skikt 1.

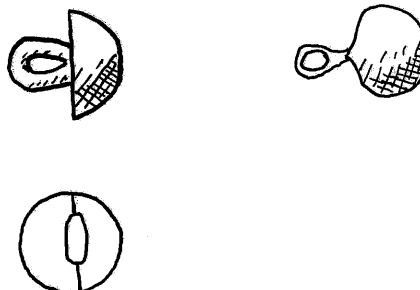

Fig 17 Knappar. Gjuten blyknapp respektive blå glasknapp med järnögla. 2 - 4 meter, skikt 1.

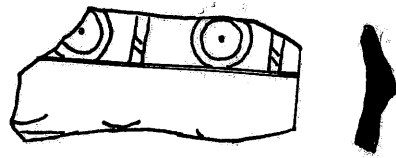

Fig 18 Benföremål, bränt. Streck- och punktcirkeldekor. Fragment.
5 - 6,5 meter, skikt 9.

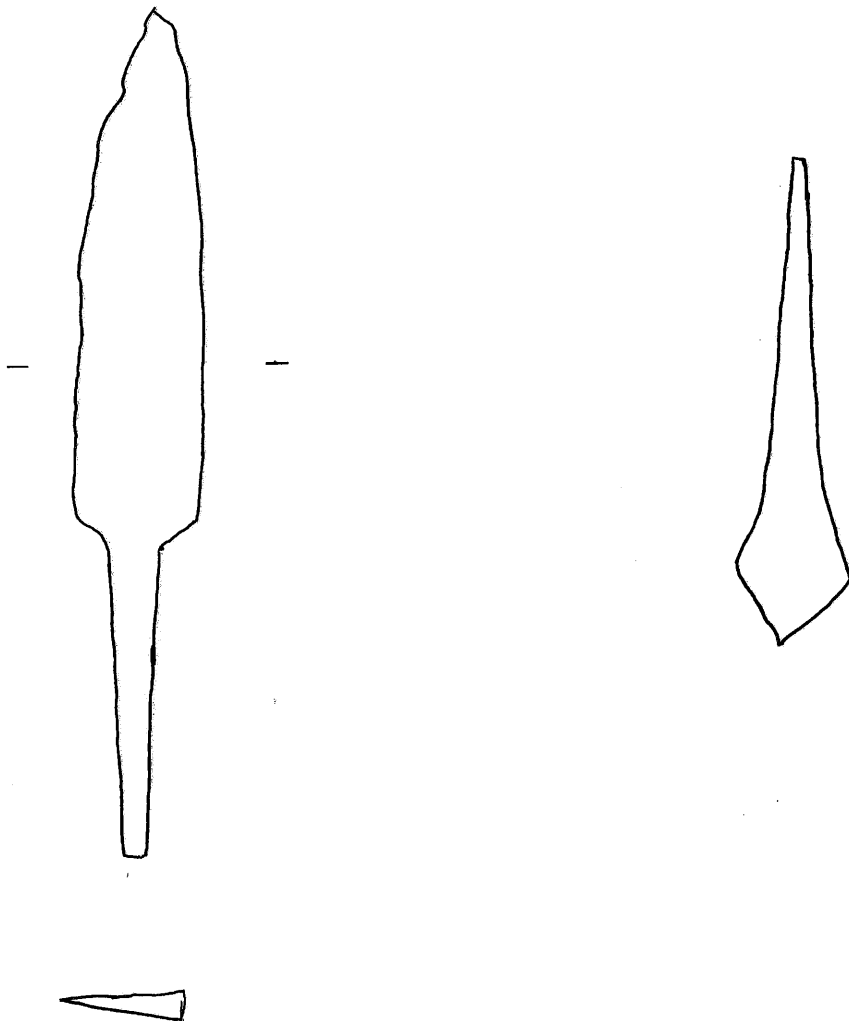

Fig 19 Järn. 5 - 6,5 meter. Kniv, skikt 6 och isbrodd (för häst), skikt 2.

Fig 22 Flinta med retusch (stenålder?). 5 - 6,5 meter, skikt 2.

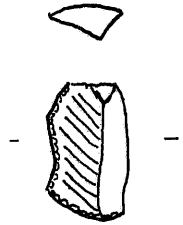

Fig 21 Eldslagningsflinta. 2 - 4 meter, skikt 3.

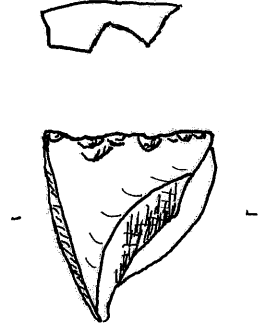

Fig 20 Kvartsavsag. 5 - 6,5 meter, skikt 3.

